

Lakialoite LA 28/2018 vp

Jari Myllykoski vas ym.

Lakialoite laeiksi luottotietolain 18 ja 20 §:n ja ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n ja 11 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteen tarkoituksena on korjata yleinen ongelma, jossa maksuhäiriömerkintä hankaloittaa velallisten elämää vielä siinäkin vaiheessa, kun velka on maksettu. Lakialoitteessa esitetään muutettavaksi luottotietolakia ja ulosottokaarta siten, että maksuhäiriömerkinnät tulee poistaa luottotietorekisteristä aina, kun velka on suoritettu tai vanhentunut tai velan peruste on poistunut.

PERUSTELUT

Maksuhäiriömerkinnät ovat Suomessa yhä yleisempiä. Alkuvuodesta 2018 jo yli 376 000 suomalaisella oli maksuhäiriömerkintä, mikä vastaa noin kahdeksaa prosenttia aikuisväestöstä. 25—34-vuotiaista nuorista miehistä jopa 16 prosentilla on maksuhäiriömerkintä. Maksuhäiriömerkinnästä velalliselle koituvat kielteiset seuraukset voivat olla merkittäviä. Merkintä voi estää vuokra-asunnon, kotivakuutuksen ja puhelinliittymäsopimuksen saamisen ja jopa estää työllistymisen, mikäli tehtäviin liittyy rahan käsittelyä.

Lakialoitteessa esitettävillä muutoksilla voidaan parantaa taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden ihmisten asemaa ja tukea heidän taloudenhallintansa kestävyyttä sen sijaan, että maksuhäiriömerkintöjä säilytetään rangaistusluontoisesti. Nykytilanteessa maksuhäiriömerkinnät säilyvät luottotietorekisterissä kaksi vuotta siinäkin tapauksessa, että velka on suoritettu. Velallisen tulee myös erikseen pyytää ulosottomiestä tekemään luottotietotoiminnan harjoittajalle antamia tietoja koskeva peruuttamisilmoitus, eikä maksuhäiriömerkintä siten poistu automaattisesti.

Lisäksi nykylaissa maksuhäiriömerkintä velasta, joka on jo suoritettu, ei poistu, jos luottotietorekisteriin tulee uudesta velasta maksuhäiriömerkintä. Luottotietolain 18 §:n 3 momentin mukaan 18 §:n 1 momentin 1 ja 6 kohdassa tarkoitettua merkintää ei ole tarpeen poistaa rekisteristä, jos rekisteröityä koskeva uusi maksuhäiriömerkintä on tehty rekisteriin ennen kuin määräaika aikaisemman merkinnän poistamiselle on 1 tai 2 momentin mukaan kulunut. Tämä on velallisen kannalta täysin kohtuuton säännös. Tässä aloitteessa tämä säännös ehdotetaan poistettavaksi laista.

Maksuhäiriömerkintöjen rangaistusluontoinen säilyttäminen velkansa maksaneilla ihmisillä ei ole tarkoituksenmukaista ja voi johtaa talousvaikeuksien uusiutumiseen tai pahenemiseen. Siksi

Lakialoite LA 28/2018 vp

luottorekisterin ylläpitäjä tulee velvoittaa poistamaan maksuhäiriömerkintä kuukauden kuluessa siitä, kun velkoja tai ulosottomies on ilmoittanut velan suoritetuksi tai vanhentuneeksi taikka velan peruste on poistunut tuomion tai tuomioistuimessa vahvistetun sovinnon kautta. Luottorekisteriä tulee ylläpitää siten, että rekisterissä oleva voi luotettavasti tarkistaa häntä koskevien eri saatavien tiedot.

Ulosottomiehellä taas tulee olla velvollisuus tehdä peruuttamisilmoitus ilman velallisen erillistä pyyntöä ulosottoperusteen poistuessa, mikä toteutettaisiin välittömästi teknisen käyttöyhteyden avulla. Lakialoitteessa edellä mainitun veloitteen laiminlyönti tulisi myös ulosottomiehen toimintaa koskevan valitusoikeuden piiriin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

1.

Laki

luottotietolain 18 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottotietolain (527/2007) 18 §:n 1 momentin 5 kohta sekä 2 ja 3 momentti ja
lisätään 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 933/2009, uusi 5 momentti ja 20 §:ään
uusi 4 momentti seuraavasti:

18 §

Maksuhäiriömerkintöjen ja luokitustietojen säilyttämisaajat

Luottotietorekisteriin merkityt maksuhäiriötiedot on poistettava luottotietorekisteristä seuraavasti:

5) velkojan ilmoittamaa maksuhäiriötä ja velallisen tunnustamaa maksuhäiriötä koskevat tiedot kahden vuoden kuluessa siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin; tiedot on kuitenkin poistettava kuukauden kuluessa siitä, kun velkoja tai ulosottomies on ilmoittanut velan suoritetuksi tai vanhentuneeksi taikka velan peruste on poistunut tuomion tai tuomioistuimessa vahvistetun sovinnon kautta;

Jos rekisterinpitäjälle on tullut tieto sen saatavan suorittamisesta, vanhentumisesta tai velan perusteen poistumisesta tuomion tai tuomioistuimen vahvistamasta sovinnosta, jonka laiminlyön-

Lakialoite LA 28/2018 vp

nistä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu merkintä on syntynyt, tieto on poistettava heti ilmoituksen saavuttua.

Kaikki konkurssia koskevat merkinnät on kuitenkin poistettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun viimeisintä konkurssimerkintää koskevat tiedot on poistettu yrityssaneeraus- ja konkurssirekisteristä, ja 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua maksuhäiriötä koskeva merkintä viimeistään neljän vuoden kuluttua sen tekemisestä.

Luottorekisterin pitäjän tulee ylläpitää luottorekisteriä siten, että rekisterissä oleva voi luotettavasti tarkistaa häntä koskevien eri saatavien tiedot. Virheet ja epäselvyydet tulee poistaa välittömästi.

20 §

Henkilöluottotietojen luovuttaminen sähköisesti

Ulosoton tiedot velan suorittamisesta, velan vanhentumisesta taikka velan perusteen poistumisesta tuomion tai tuomioistuimessa vahvistetun sovinnon perusteella tulee ilmoittaa teknisen käyttöyhteyden avulla välittömästi luottotietotoiminnan harjoittajalle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n ja 11 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulosottokaaren (705/2007) 1 luvun 32 §:n 3 momentti ja 11 luvun 1 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 32 §:n 3 momentti laeissa 932/2009 ja 60/2018, seuraavasti:

Lakialoite LA 28/2018 vp

1 luku

Yleiset säännökset

32 §

Tiedot luottotietotoiminnan harjoittajalle

Ulosottomiehen tulee ilman velallisen erillistä pyyntöä tehdä luottotietotoiminnan harjoittajalle antamia tietoja koskeva peruuttamisilmoitus, kun:

- 1) velallinen on maksanut suppeassa ulosotossa perittävänä olleen saatavan;
 - 2) pitkäkestoinen ulosotto päättyy;
 - 3) ulosottooperusteen määräaika on kulunut umpeen tai ulosotto päättyy sen vuoksi, että velka on vanhentunut lopullisesti velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 13 a §:n nojalla; tai
 - 4) ulosottooperuste on kumottu tai ulosotto on muusta syystä ollut aiheeton; jos muu saatava tulee ulosotossa kokonaan maksetuksi tietojen luovuttamisen jälkeen, ulosottomiehen tulee ilmoittaa siitä velallisen pyynnöstä luottotietotoiminnan harjoittajalle.
-

11 luku

Muutoksenhaku ulosottomiehen menettelyyn

1 §

Valitusoikeus

Täytäntöönpanotoimesta tai ulosottomiehen päätöksestä tai ulosottomiehen 1 luvun 32 §:stä johtuvien velvoitteiden laiminlyönnistä saa valittaa se, jonka oikeutta toimi tai päätös taikka laiminlyönti koskee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakialoite LA 28/2018 vp

Helsingissä 19.6.2018

Jari Myllykoski vas
Markus Mustajärvi vas
Kari Uotila vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Matti Semi vas
Annika Lapintie vas
Anna Kontula vas
Hanna Sarkkinen vas
Silvia Modig vas
Li Andersson vas
Paavo Arhinmäki vas
Katja Hänninen vas
Kimmo Kivelä sin
Vesa-Matti Saarakkala sin
Kari Kulmala sin
Pentti Oinonen sin
Lea Mäkipää sin
Tiina Elovaara sin
Ari Jalonen sin
Reijo Hongisto sin
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Jani Toivola vihr
Jyrki Kasvi vihr
Johanna Karimäki vihr
Ozan Yanar vihr
Satu Hassi vihr
Touko Aalto vihr
Krista Mikkonen vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Heli Järvinen vihr
Emma Kari vihr
Pekka Haavisto vihr
Harri Jaskari kok
Sari Raassina kok
Juhana Vartiainen kok
Jaana Pelkonen kok
Pauli Kiuru kok
Sari Sarkomaa kok
Eero Lehti kok
Raija Vahasalo kok
Jukka Kopra kok
Kaj Turunen kok
Timo Heinonen kok

Lakialoite LA 28/2018 vp

Ilkka Kanerva kok
Sari Multala kok
Susanna Koski kok
Saara-Sofia Sirén kok
Mari-Leena Talvitie kok
Joakim Strand r
Mats Löfström r
Mats Nylund r
Anna-Maja Henriksson r
Anders Adlercreutz r
Mikaela Nylander r
Eva Biaudet r
Stefan Wallin r
Thomas Blomqvist r
Veronica Rehn-Kivi r
Arto Pirttilahti kesk
Petri Honkonen kesk
Eerikki Viljanen kesk
Markku Rossi kesk
Pertti Hakanen kesk
Tuomo Puumala kesk
Hannakaisa Heikkinen kesk
Mikko Savola kesk
Niilo Keränen kesk
Martti Talja kesk
Anne Kalmari kesk
Hannu Hoskonen kesk
Kimmo Tiilikainen kesk
Tapani Tölli kesk
Esko Kiviranta kesk
Mauri Pekkarinen kesk
Seppo Kääriäinen kesk
Kauko Juhantalo kesk
Juha Rehula kesk
Eero Reijonen kesk
Timo V. Korhonen kesk
Lasse Hautala kesk
Aila Paloniemi kesk
Olavi Ala-Nissilä kesk
Markku Pakkanen kesk
Ari Torniainen kesk
Eeva-Maria Maijala kesk
Pekka Puska kesk
Ulla Parviainen kesk
Katri Kulmuni kesk
Antti Kurvinen kesk

Lakialoite LA 28/2018 vp

Juha Pylväs kesk
Timo Kalli kesk
Sirkka-Liisa Anttila kesk
Matti Vanhanen kesk
Hanna Kosonen kesk
Markus Lohi kesk
Satu Taavitsainen sd
Maria Tolppanen sd
Ilmari Nurminen sd
Joonas Räsänen sd
Tytti Tuppurainen sd
Ville Skinnari sd
Pilvi Torsti sd
Mika Kari sd
Suna Kymäläinen sd
Maria Guzenina sd
Katja Taimela sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Sirpa Paatero sd
Anneli Kiljunen sd
Krista Kiuru sd
Riitta Myller sd
Timo Harakka sd
Pia Viitanen sd
Antti Rinne sd
Kristiina Salonen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Jukka Gustafsson sd
Riitta Mäkinen sd
Lauri Ihalainen sd
Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Sari Essayah kd
Ville Vähämäki ps
Ville Tavio ps
Sami Savio ps
Jari Ronkainen ps
Tom Packalén ps
Jani Mäkelä ps
Juho Eerola ps
Rami Lehto ps
Teuvo Hakkarainen ps

Lakialoite LA 28/2018 vp

Ritva Elomaa ps
Toimi Kankaanniemi ps